

Suzanne Brøggers nye roman viser tabet ved den forsvundne samtale

Foto: Eddie Michel.

KRISTINA PARKOV

11.05.2025

BØGER // ANMELDELSE – I en tid, hvor få lytter og mange taler, har samtalen og litteraturen trange kår. Det er udgangspunktet for Suzanne Brøggers nye roman om en gruppe modne mennesker, der samles på et slot ved Middelhavet for at genopdage samtalens glemte kunst. Brøgger bekræfter sin rolle som dansk litteraturs skarpe sandsigerske, mener Kristina Parkov.

Mischling – En frisørs bekendelser

Forfatter: Suzanne Brøgger

Forlag: Gyldendal.

Udkom d. 6. maj 2025

Statsminister Mette Frederiksen har for nylig efterlyst den. Det samme har børne- og undervisningsminister Mattias Tesfaye. Den åndelige oprustning. Udover den militære. Og medier som **Kristeligt Dagblad** opfordrer til at **genopdage europæisk kultur** i en tid, hvor amerikanerne ikke længere er vores perlevenner.

Spørgsmålet er bestemt værd at stille:

Kan mere ånd, for eksempel i form af litteratur og samtale, være vores supervåben i en verden, der er i opløsning?

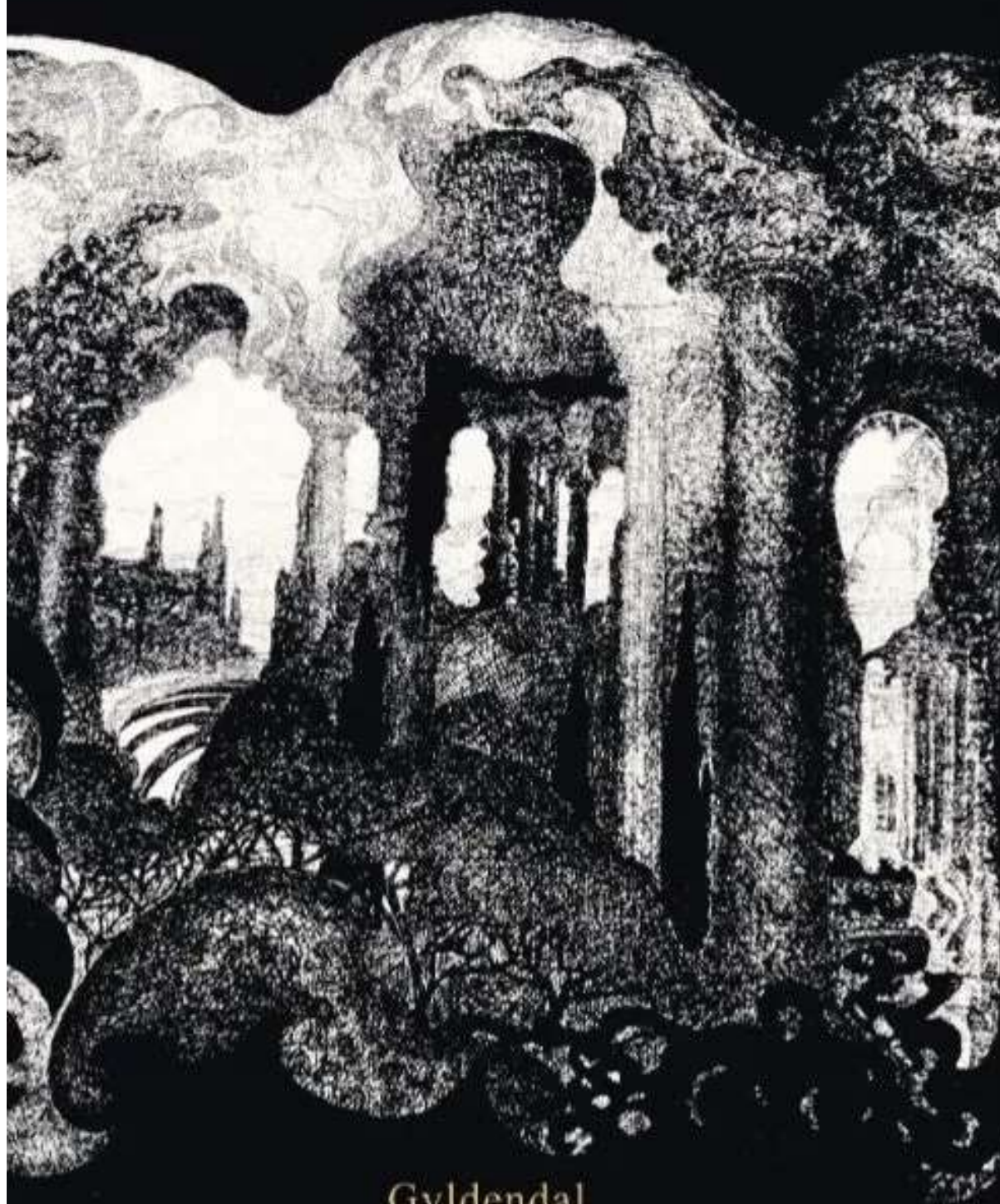
“et sted i slottets park sidder den afrikanske flygtning Adam Mamadou i en campingvogn og skriver på sin blog. Han gør sig en række interessante betragtninger om europæernes ”tilstand”

I Suzanne Brøggers seneste roman har en gruppe livsmodne og *livsmodige* mennesker valgt at lade netop det spørgsmål komme an på en prøve. Det kræver nemlig mod for alvor at turde tale sammen, som en af bogens personer siger. Deres vision lyder nogenlunde sådan her:

Litteraturen skal knuse IT-tyranniet. Som et værn mod den tid, vi lever i, hvor alle samfundsidealer smuldrer, må man i højere grad nære og udvikle det indre liv, sjælelivet. Og samtalen kommer vidt omkring i det mildest talt farverige selskab af mennesker, vi præsenteres for i romanen.

MISCHLING

En frisørs bekendelser

Gyldendal

SUZANNE BRØGGER

Bedøm selv ud fra dette lille udsnit af persongalleriet: Daphne, en dansk skuespillerinde med et mordforsøg bag sig, Lilith, en litterær dæmon og dobbeltgænger, Nathanaël Manshell, britisk venturekapitalist, Katerina Bloom, en modeskribent fra New York og Mischling, en mandlig frisør, tidligere kvinde, der skriver på *den gule bog*, en sammenfletning af slotsbibliotekets tusind bøger inklusiv gæsternes personlige historier.

Den gule bog danner rammen om romanen, der mere er en række nedslag i de forskellige menneskers liv, det der formede dem og måske ødelagde dem, end det er en typisk kronologisk fortælling.

Romanens personer, en blanding af excentrikere og skønånder, mødes på det afsidesliggende slot Taverney ved Middelhavet for at søge ly fra alt det, der hærger Europa – herunder diverse pandemier, også digitale.

Det fortælles i bogen, at de har deres modne alder til fælles og så det, at de alle er livsafhengige af sandhed og desuden alle ”mere eller mindre” er jøder (Suzanne Brøgger har selv jødisk baggrund). Ordet ”Mischling”, bogens titel, der direkte oversat fra tysk betyder ”blanding” eller ”hybrid”, blev i øvrigt i Nazityskland brugt nedsættende om mennesker med delvist jødisk ophav.

I bogen finder man snart ud af, at skønånderne ikke er alene på Taverney. For et sted i slottets park sidder den afrikanske flygtning Adam Mamadou i en campingvogn og skriver på sin blog. Han gør sig en række interessante betragtninger om europæernes ”tilstand”, som for eksempel når han funderer over velfærdssamfundet, alt det europæerne har skrabet sammen, og hvordan det i hans øjne overhovedet ikke har hjulpet os, men blot gjort os mere angste og hyperfokuserede på sikkerhed og mistroiske overfor fremmede som ham selv.

Verdens gang styres af samtalen

Man gik måske og troede, at verdens gang styres af penge, magt og krig, men nej, ifølge bogens Nat Manshell (venturekapitalisten) er det, der for alvor sætter skub i tingene og forandrer alting, *konversationen*, det der for tiden interesserer folk at tale om.

Der er noget meget brøggersk ved denne insisteren på at kalde en stalker for en stalker og ikke straks gå i gang med at diagnosticere

”Der kommer ingen løsning på konflikterne, man begynder bare at interessere sig for noget nyt. Vi skifter bare emne.”

Der er nok noget om *snakken*, og pointen her minder lidt om, hvad der i dag ofte er bred enighed om, nemlig at den der ejer fortællingen, ejer sandheden – i hvert fald for en stund. Pyt med, hvad der egentlig ligger bag det hele. Hvis man har styr på sit narrativ og sine shitstorme, er man blåstemplet og får lov at sidde med ved bordet. Måske et af de mere tydelige tegn på en kultur i forfald? Eller i hvert fald en kultur, hvor sandheden har mindre vægt end en god kommunikationsrådgiver.

Foto: Sofia Runarsdotter

Et af de mange emner, som romanen tager op er *stalking*. Noget, som Suzanne Brøgger åbent har fortalt om, at hun **selv oplevede at blive udsat for i årevis**. I *Mischling* er det skuespillerinden Daphne, der plages af stalkeren Lilith. Da Mischling (frisøren og ham, der skriver den gule bog) antyder, at stalkeren nok har en borderline-personlighedsfortyrrelse, protesterer Daphne højlydt mod at diagnosticere:

”Hvis Macbeth havde lidt af en ubalance i sine dopaminsignalstoffer, ville stykket næppe overleve. Ligesom hvis Nora havde forladt sit Dukkehjem på grund af en endogen depression. Kunsten kræver det almenmenneskelige som grundlag og ikke en sygejournal.”

Der er noget meget brøggersk ved denne insisteren på at kalde en stalker for en stalker og ikke straks gå i gang med at diagnosticere. Kunstens ærinde er (eller var i hvert fald engang) at søge den almenmenneskelige sandhed, og det kan kun lykkes, hvis man er kompromisløs. Som det også slås fast, da Daphne og Katerina besøger den jødisk-amerikanske forfatter Zuckerman i New York – han er endnu ”ren”, siger de, da han aldrig har ”gjort sig interessant for medierne”, aldrig har ”samarbejdet med den voksende marketingsektor”, han er ”kompromisløs – og kynisk” i kunstens navn.

Det er dog svært at forestille sig en nulevende forfatter, der helt holder sig ude af mediernes konstante kværnen, da det i dag lader til at være en del af jobbeskrivelsen at man, udover at skrive sine bøger, skal holde gang i maskineriet på diverse sociale medieplatforme, så man ikke bliver glemt i støjen.

Er dit liv skæbne eller tilfælde?

Bogens persongalleri er omfattende og meget forgrenet, og jeg skulle holde tungen lige i munden for at holde styr på det. Men som det udtrykkes af romanens afrikanske flygtning, så behøver en bog ikke nødvendigvis have en handling eller en hovedperson – det er muligt at samle trådene alligevel.

Det er en ret præcis beskrivelse af *Mischling*, som jeg læser som tæt beslægtet med *På væggen*, som udkom sidste år. Dog med den undtagelse at *På væggen* ikke er fiktion, men en beskrivelse af virkelige møder mellem store forfattere og kunstnere gennem tiden.

Begge bøger beskæftiger sig dog med forsøg på at reparere en verden, der er gået i stykker, og kaster uforfærdet de helt store eksistentielle spørgsmål og emner op i

luften. Det er tankerne, idéerne, spørgsmålene det handler om – måske mere end personerne. Tiltrængt og forfriskende i en personfikseret tid.

“Og så bør vi tage opfordringen op og gå ud i verden og øve os på virkelig at lytte til vores samtalepartner i stedet for blot at vente på at det bliver vores tur til at tale

Et eksempel på en sådan idé er, når samtalen i bogen falder på emnet synkronicitet. Og én af personerne hævder, at med for lidt synkronicitet i sit liv bliver tilværelsen flad som en selvangivelse. Og at for meget tilfældighed, eller troen på at ens liv er styret af tilfælde fremfor skæbne, skaber en følelse af meningsløshed.

Mennesker, der konstant spørger sig selv om de nu er i det rette job, er gift med den rigtige person, er på rette spor i livet, har ingen tro på, at deres liv kan have en skæbne. Derfor bliver de fanget i ”tilfældighedernes spændetrøje”, fordi de hver dag skal skabe livets mening selv, de får intet forærende (af skæbnen).

”Det er den moderne virkelighed,” som den gamle jøde i bogen siger.

Hold mund og lyt efter

Der er så mange interessante betragtninger og spørgsmål i *Mischling*, at man med lethed ville kunne afholde en samtalesalon om hver enkelt af dem. For eksempel forholdet mellem skæbne og tilfælde, outsidersens blik på den vestlige kultur, forfatteren som forløser af det ubevidste – for blot at nævne en lille håndfuld.

Man bliver altid klogere af at læse Suzanne Brøgger. Nogle vil måske blive provokerede, og det er en rigtig god ting. Litteratur skal helst ryste os. Jeg vil kraftigt opfordre læsere, der allerede holder af forfatterskabet til at læse *Mischling*, men eventuelle nye læsere, eventuelt dem der er interesserede i sjælelig oprustning eller noget så gammeldags som klassisk dannelse, kan også sagtens begynde her.

Og så bør vi tage opfordringen op og gå ud i verden og øve os på virkelig at lytte til vores samtalepartner i stedet for blot at vente på, at det bliver vores tur til at tale. Måske er det sådan vi reparerer verden. Æn samtale ad gangen.

[Læs flere boganmeldelser her.](#)

gyldendal

Suzanne Brøgger

KRISTINA PARKOV

Kristina Parkov er uddannet journalist og har efterfølgende læst Skrivekunst ved Syddansk Universitet. Arbejder til daglig med kommunikation. Har tidligere skrevet for Litteraturnu og desuden fået noveller udgivet i det danske litterære tidsskrift uDkAnt samt hos Forlaget Futurum.

POV Overblik

Støt POV's arbejde som uafhængigt medie og modtag **POV Overblik** samt dagens udvalgte tophistorier alle hverdage, direkte i din postkasse.

- Et kritisk nyhedsoverblik fra ind- og udland
- Indsigt baseret på selvstændig research
- Dagens tophistorier fra POV International
- I din indbakke **alle hverdage** kl. 12.00
- Betal med **MobilePay**

For kun 25 kr. om måneden giver du POV International mulighed for at bringe uafhængig kvalitetsjournalistik.

25 kr./md.

Overblik

TOPHISTORIER

SENESTE

DEBAT

PODCAST

SPONSOREREDE ARTIKLER

ARRANGEMENTER

POV STUDY

POV International

HVAD ER POV?

REDAKTION

SKRIBENTERNE

GÆSTESKRIBENTER

SAMARBEJDSPARTNERE

DEBATREGLER

BLIV MEDLEM

HANDELSBETINGELSER